

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет управління фінансами та бізнесу
Кафедра економіки та публічного управління

Затверджено
на засіданні кафедри економіки та публічного управління
факультету управління фінансами та бізнесу
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол № 1 від 29.08.2023 р.)

Завідувач кафедри
проф. Галина КАПЛЕНКО

	СИЛАБУС
з навчальної дисципліни	Захист прав людини та публічна влада
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність:	281 Публічне управління та адміністрування
Освітні програми:	Публічне управління та адміністрування Управління персоналом в органах публічної влади та бізнес-структурах Публічне адміністрування та управління бізнесом

Львів-2023

Захист прав людини та публічна влада

Назва навчальної дисципліни	Захист прав людини та публічна влада
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Коперника, 3
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет управління фінансами та бізнесу Кафедра економіки та публічного управління

Інформація про викладача

Викладачі дисципліни вказувати лектора і якщо хтось в парі веде практичні	Юрків Руслан Русланович доцент кафедри економіки та публічного управління Львівського національного університету імені Івана Франка, (к.е.н.) доктор філософії (PhD)
Контактна інформація викладачів зважати на попередню інформацію	yurkiv.ruslan@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Кожної середи, 16²⁵-17²⁵ год. (вул. Коперника, 3, ауд.512) Консультації в день проведення аудиторних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації (п'ятниця 14⁵⁰-15⁵⁰) через Teams, Skype, Viber, Telegram або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.

Інформація про навчальну дисципліну

Форма навчання	Денна, заочна
Семестровий (підсумковий) контроль	Залік
Мова викладання	українська
Сторінка навчальної дисципліни	Сторінка факультету управління фінансами та бізнесу → Навчання → Бакалавр → ОП «Управління персоналом в органах публічної влади та бізнес-структурах» https://financial.lnu.edu.ua/bakalavr_upravlinnia-personalom-v-orhanakh-publichnoi-vlady-ta-biznes-strukturakh
Інформація про навчальну дисципліну	Дисципліна «Захист прав людини та публічна влада» є вибірковою навчальною дисципліною, яка викладається для здобувачів вищої освіти спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування (галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування») для освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування», яка викладається в 3 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансфертною Системою ECTS).

Захист прав людини та публічна влада

Коротка анотація навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Захист прав людини та публічна влада» спрямована на надання студентам знань щодо сучасної доктрини захисту прав людини у різноманітних сферах діяльності. Вивчення навчальної дисципліни сформує у студентів загальне уявлення про права людини, групи прав людини (соціальні, економічні, політичні, цивільні та економічні права тощо), а також особливості реалізації та захисту прав людини у різних сферах діяльності.
Мета та завдання дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Захист прав людини та публічна влада» є набуття здобувачем достатніх компетентностей для пошуку та оброблення інформації з різних джерел та достатніх знань для проведення власних досліджень щодо ефективного функціонування системи публічного управління задля захисту прав та свобод громадян; формування у здобувача вищої освіти високого рівня правової культури на основі засвоєння науково-теоретичних та практичних знань про сутність та правову природу прав і свобод людини, форми їх реалізації, а також про систему національних та міжнародних засобів захисту прав і свобод людини; формування теоретичних знань та вироблення навичок у сфері захисту прав людини. Завдання дисципліни «Захист прав людини та публічна влада»: здобувачі повинні оволодіти глибокими знаннями щодо засобів захисту прав у сфері публічного управління, контролю за дотримання прав і свобод громадян у сфері публічного управління й імплементації європейського досвіду з відповідної проблематики; набуття практичних навичок щодо визначення, обрання та реалізації найбільш ефективних засобів захисту прав людини.
Обсяг навчальної дисципліни	Денна форма навчання: <i>всього 48 аудиторних год.</i> З них 24 год. лекцій, 16 год. семінарські заняття та 42 год. самостійна робота студентів. Заочна форма навчання: <i>всього 14 аудиторних год.</i> З них 8 год. лекцій, 6 год. семінарські заняття та 76 год. самостійна робота студентів.
Ключові слова	Права людини, публічна влада, захист прав, гарантії захисту прав, контроль, оскарження, відповідальність.
Очікувані результати навчання	Після вивчення навчальної дисципліни «Захист прав людини та публічна влада» здобувачі вищої освіти повинні а) знати: ● зв'язок між правами людини та верховенством права; ● правову природу та юридичну сутність прав і свобод людини, форми та способи їх реалізації, а також про рівні та складові елементи юридичного механізму захисту прав і свобод людини; ● рівні та складові елементи юридичного механізму захисту прав і свобод людини; ● механізми захисту прав людини з використанням регіональних та міжнародних режимів; ● окремі громадянські, політичні, економічні, соціальні й культурні права; ● допустимі обмеження прав людини за національним та міжнародним правом; ● набуття нових знань, що є у сфері захисту прав людини та діяльності публічної влади, набуття навичок до системного мислення у відповідній сфері; б) уміти: ● знаходити найефективніші засоби захисту прав людини; ● вміти збирати, обробляти та аналізувати дослідження, що стосуються захисту прав людини та діяльності публічної влади, вміння встановлювати наукову цінність джерел;

Захист прав людини та публічна влада

- вести наукову дискусію щодо питань захисту прав людини та діяльності публічної влади, формувати комунікаційні стратегії та взаємодіяти з науковою спільнотою та громадськістю у відповідній галузі наукової та професійної діяльності;
- користуватися правовою термінологією у сфері захисту прав людини;
- використовувати основні природні права та позитивні права закріплені у національних та міжнародно-правових актах;

Програмні результати навчання:

ПРН1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

ПРН5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

Програмні компетентності:

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

СК1. Здатність до соціальної взаємодії, співробітництва й розв'язання конфліктів.

СК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

СК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

СК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

СК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Комунікабельність; гнучкість розуму; навички міжособистісного спілкування; критичне мислення; підтвердження теорії фактами; продуктивна самостійна робота; вміння працювати в команді; уміння відстоювати власну точку зору

Аналітичні навички: дисципліни дозволить розвинути здатність аналізувати складні ситуації, розбирати проблеми на складові частини та визначати оптимальні рішення. **Навички критичного мислення:** дисципліна спонукає до критичного аналізу та оцінки інформації, теорій та концепцій, що сприяє розвитку в здобувачів

Захист прав людини та публічна влада

	здатності обґрунтовувати свої погляди та приймати інформовані рішення. Комунікаційні навички: вивчення дисципліни розвиває вміння висловлювати свої думки письмово та усно, спілкуватися з іншими людьми, а також слухати і розуміти інших. Навички роботи в команді: використання інтерактивних методів навчання розвиває у здобувачів вміння працювати в групах, спільно досягати цілей і вирішувати колективні завдання. Лідерські навички: вивчення дисципліни сприяє розвитку лідерських якостей, зокрема здатності до організації та керівництва ініціативами та проєктами. Навички прийняття рішень: здатність до аналізу та вибору оптимальних рішень є важливою для здобувачів, які вивчають публічне управління. Гнучкість: вивчення дисципліни розвиває здатність адаптуватися до змін у суспільстві та управлінській діяльності.
Теми	Тема 1. Права людини: сучасне розуміння у світовій доктрині. Тема 2. Загальні положення про права людини та умови їх захисту в сучасній державі. Тема 3. Основи загальної теорії прав і свобод людини і громадянина. Типологія прав людини. Співвідношення понять права, свободи, інтереси людини. Тема 4. Обмеження прав і свобод особи. Обмеження прав людини та верховенство права. Тема 5. Дискримінація як порушення прав людини. Тема 6. Гарантії реалізації та захисту прав людини у сфері публічного управління. Тема 7. Належна адміністративна процедура та права людини. Тема 8. Механізм адміністративно-правового захисту прав громадян. Тема 9. Засоби захисту прав громадян у публічному управлінні. Право громадян на звернення та його забезпечення. Тема 10. Адміністративне оскарження дій і рішень органів та посадових осіб публічної адміністрації. Тема 11. Контроль та відповідальність в системі засобів захисту прав людини у сфері публічного управління. Тема 12. Громадський контроль та його значення в системі засобів захисту прав людини у сфері публічного управління. Тема 13. Дисциплінарна та адміністративна відповідальність посадових осіб органів публічного управління. Тема 14. Права людини в умовах конфліктів.
Пререквізити	Для вивчення дисципліни студенти потребують базових знань з нормативних дисциплін «Механізми та технології публічного управління та адміністрування», «Публічна служба та професійна етика», «Публічне управління в сфері національної безпеки», «Теорія і практика публічного управління», достатніх для сприйняття категоріального апарату даної дисципліни. Вивчаючи навчальну дисципліну «Захист прав людини в публічному управлінні» здобувачі вищої освіти отримають базові знання, достатні для сприйняття категоріального апарату та розуміння джерел «Прийняття управлінських рішень в сфері публічного управління та адміністрування», «Комунікації та взаємодія у публічному управлінні», «Механізми та технології публічного управління та адміністрування», «Публічне управління в сфері національної безпеки», «Адміністративне право».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під	Застосовуються стратегії активного і колективного навчання, які визначаються наступними методами й технологіями: 1) методи проблемного навчання та дискусійні технології (дебати, «акваріум», проблемний виклад, частково-пошуковий (евристична бесіда), бінарна лекція); 2) особистісно-орієнтовані (розвиваючі)

Захист прав людини та публічна влада

час викладання навчальної дисципліни	технології, засновані на активних формах і методах навчання («мозкова атака», «аналіз ситуацій», дискусія, рольова гра, експрес-конференція, кейс-технологія тощо); 3) навчання в команді, навчання в малих групах; 4) ситуаційного навчання (кейс-метод, ділова гра); 5) дослідницького навчання (лекція-діалог, семінар з індивідуальною і груповою роботою, семінар «круглий стіл»); 6) технології проєктного навчання; 7) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації для лекційних занять, використання аудіо-, відеопідтримки навчальних занять, зокрема, аналіз мережевого сервісу YouTube щодо наявності та якості навчальних відеоматеріалів фахівців); 8) запрошення на аудиторні заняття фахівців-практиків за тематикою навчальної дисципліни; 9) використання інтерактивних онлайн-платформ (Дія. Цифрова освіта, Prometheus, EdEra, Освітній Хаб, ВУМ (Відкритий Університет Майдану), COURSERA).
Необхідне обладнання	Наявність ноутбука, проектора, доступ до мережі Internet, фліпчарт, кольорові маркери. Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.
Література для вивчення навчальної дисципліни	Уся література, яку здобувачі вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел інформації, яких немає у списку рекомендованих. ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА 1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод // https://www.coe.int/uk/web/compass/the-european-convention-on-human-rights-and-its-protocols // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text 2. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. 3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х. 4. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. 5. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text 6. Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей: Закон України від 26.01.2022. № 2010-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2010-20#Text 7. РЕКОМЕНДАЦІЇ Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з питань додержання конституційного права людини і громадянина на доступ до інформації // https://tm.coe.int/recomendations-final-10-02-21/1680a165f7 8. Демків Р.Я. Конституційне право України: курс лекцій. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 332 с. 9. Демократія: від теорії до практики. Г. Берроуз, І. Совсун, С. Буров та ін. Київ, 2019. 59 с. 10. Державне управління: європейські стандарти, досвід та адміністративне право. К.: Юстініан, 2007. 228 с. 11. Доктрина та практика захисту прав людини: навчальний посібник / Ю. С. Разметаєва. Київ: ФОП Голембовська О.О., 2018. 364 с. https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/phd_1_copy.pdf 12. Дрьоміна-Волок Н. В. Концепція расової дискримінації у міжнародному антидискримінаційному праві: монографія. Одеса : Юрид. літ., 2015. 540 с. Дудаш Т.І. Практика Європейського суду з прав людини: навч. посіб. / Т.І.Дудаш.- 3-тє видання, стереотипне.-К.:

- Алерта, 2016. 488с.
13. КНИГА ГРОМАДЯНИНА // https://folio.com.ua/system/books/samples/000/001/376/original/%D0%9A%D0%9D%D0%98%D0%93%D0%90_%D0%93%D0%A0%D0%9E%D0%9C%D0%90%D0%94%D0%AF%D0%9D%D0%98%D0%9D%D0%90_%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf?1578567211
14. Кононенко В. Права та свободи людини і громадянина: навчальний посібник (конспект лекцій) / В. Кононенко О. Вальчук.. – Вінниця: ТОВ «Друк», 2021. 184 с. // https://library.vspu.net/jspui/bitstream/123456789/7934/1/Kononenko_Human%20and%20civil%20rights%20and%20freedoms.pdf
15. Лазур Я. В. Забезпечення прав і свобод громадян України у сфері публічного управління: адміністративно-правовий механізм: монографія. Ін-т законодавства Верховної Ради України. Київ: Четверта хвиля, 2010. 283 с.
16. Ломжець Ю.В. Права людини та їх захист у сучасних реаліях. Навчальний посібник. Вид-во: ОЛДІ+. 2020. 208 с.
17. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник / кол. авторів ; за ред. О. Б. Онишко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 540 с. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/5215/1/%D0%9E%D0%BD%D0%B8%D1%88%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%91.%20--%20%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B7%D0%B0%D1%85%D0%B8%D1%81%D1%82.pdf>
18. Права людини в національному та європейському контекстах : підручник / Н.І. Петрецька, Ю.М. Бисага, Д.М. Белов та ін.; за заг. ред. Н.І. Петрецької, Ю.М. Бисаги. Херсон, Видавничий дім «Гельветика», 2018. 482 с.
19. Права людини та їх захист у сучасних реаліях : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / авторський колектив ; керівник Ю.В. Ломжець. Миколаїв: НУК, 2020.208с.
20. Право та правопорядок як виміри європейського соціуму / Українська людина в європейському світі: виміри ідентичності : навчальний посібник / кол. авторів ; за ред. дра екон. наук, проф. Т.С.Смовженко, д-ра філос. наук, проф. З.Е.Скринник. – К. : УБС НБУ, 2015. 609. С.
21. Публічне урядування, права людини і демократія: регіональний зріз євроінтеграції: монографія [Т.О. Карабін, Я.В. Лазур, М.В. Менджул, Трачук П.А. та ін.]; за заг. ред. М.В. Савчина. Ужгород: вид-во УжНУ «Говерла», 2015. 320 с.
22. Тертишник В.М. Права і свободи людини : підручник. Київ:Алерта, 2022. 432 с.
23. Тихомиров О. О. Права людини: інформаційний вимір : монографія / О. О. Тихомиров. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 304 с. https://ippi.org.ua/sites/default/files/tihomirov_o.o._prava_lyudini_print.pdf

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18.12.1979. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text
2. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод від 4 листопада 1950 р.: офіц. текст URL: <http://www.echr.ru/documents/doc/2440800/2440800-001.htm>.
3. Конвенція про захист цивільного населення під час війни від 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154/conv#Text
4. Конвенція про права дитини № 995_021 від 20.11.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021/conv#top
5. Конвенція про права осіб з інвалідністю від 13.12.2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text

Захист прав людини та публічна влада

6. Alston P., Crawford J. The Future of the UN Human Rights Treaty Monitoring. Cambridge: University Press, 2000.
7. Буртник Х. Правові позиції Європейського суду з прав людини у справах щодо доступу до публічної інформації Аналітичний огляд // <https://rm.coe.int/echr-cases-2020-web/1680a10d12>
8. Гловюк І. До розробки концепту позитивних зобов'язань держави у сфері прав людини у кримінальному провадженні (на прикладі статті 5. Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод), Право України, 2022, № 1, с. 156-189.
9. Гончаров В. Презумпція про права людини та презумпція конституційності нормативних актів / В. Гончаров // Право України. – 2015. – № 2. – С. 175-185;
10. Задорожній О. В. Порухення агресивною війною Російської Федерації проти України основних принципів міжнародного права: монографія ; Укр. асоц. міжнар. права, Ін-т міжнар. відносин Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка, Каф. міжнар. права. Київ : К.І.С., 2015. 712 с.
11. Захист прав людини в умовах суспільних трансформацій: концептуальні та нормативно-правові засади: [колект.] монографія / [Д. О. Маріц та ін. ; ред.: Д. О. Маріц, О. Л. Львова] ; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського". Вінниця : Твори, 2021. 340 с.
12. Ільченко, І. Звернення до Європейського Суду з прав людини як спосіб захисту права власності. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 6. С. 14-18.
13. Максимов С. Теорія природного права: концептуальний і доктринальний виміри, Право України, 2021, № 1, с. 43-65
14. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник / кол. авторів ; за ред. О. Б. Онишко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 540 с.
15. Ногас, Назар. "Міжнародний захист прав людини під час збройних конфліктів". *Актуальні проблеми правознавства*, no. 4, Mar. 2023, pp. 132-6, <https://appj.wunu.edu.ua/index.php/appj/article/view/1508>.
16. Опольська Н.М., Бабой А.М., Бабой В.С. О-61 Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник. – Вінниця: Твори. 2021. 408 с. <http://repository.vsau.org/getfile.php/28982.pdf>
17. Посібник за статтею 1 Протоколу №. 1 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. // https://unba.org.ua/assets/uploads/news/publikacii/Guide_Art_1_Protocol_1_UKR_-2019.pdf
18. Посібник за статтею 8 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод // https://unba.org.ua/assets/uploads/1259d4263dac852ef056_file.pdf
19. ПОСІБНИК ЗІ СТАТТІ 17 КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД // <https://www.echr.com.ua/wp-content/uploads/2019/05/posibnyk-zlovzhivannia-protsestualnimi-pravami-st-17-konventsii.pdf>
20. Рогова О.Г. Належна правова процедура як критерій легітимації публічної влади// 9th International Scientific Conference "Science progress in European countries: new concepts and modern solutions": Papers of the 9th International Scientific Conference. September 6, 2019, Stuttgart, Germany. P.237-246.
21. Юридичний захист прав людини // <https://www.coe.int/uk/web/compass/legal-protection-of-human-rights>

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Верховна Рада України: офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>
2. Кабінет Міністрів України. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Президента України – Режим доступу: // <https://www.president.gov.ua/>.

Захист прав людини та публічна влада

	4. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини // https://ombudsman.gov.ua 5. Офіційний сайт Національного агентства України з питань державної служби – Режим доступу: // https://nads.gov.ua/ua. 6. Вища рада правосуддя – Режим доступу: https://hcj.gov.ua/page/misiya 7. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України – Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/catalog 8. Судова влада України – Режим доступу: https://court.gov.ua/ 9. Права людини – Режим доступу: // https://www.osce.org/human-rights 10. ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ» // https://uhrc.org.ua/ 11. ГО «ПЛАТФОРМА ПРАВ ЛЮДИНИ» // https://ppl.org.ua/ 12. Українська Гельсінська спілка з прав людини // https://www.helsinki.org.ua/blogs/?blogs-topic=mistsevyj-indeks-prav-lyudyny 13. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського. http://www.nbu.gov.ua. 14. Бібліотеки та науково-інформаційні центри України http://www.nbu.gov.ua/portal/libukr.html 15. Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника. http://www.library.lviv.ua/ 16. Громадянське суспільство і влада : урядовий інформаційно-комунікаційний ресурс. – Режим доступу : http://civic.kmu.gov.ua.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Підсумкова оцінка за семестр є сумою оцінок, отриманих студентом за поточне оцінювання на семінарських заняттях, оцінки за підсумковий модульний контроль, оцінок за СРС та ІНДР. Максимальна оцінка становить 100 балів. Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на семінарських заняттях (поточне тестування, опитування, виступи тощо), модульному контролі, захисті ІНДР та перевірки СРС. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність здобувача вищої освіти під час аудиторних занять; недопустимість пропусків; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Модульний контроль проходить у формі тестування у додатку Microsoft Forms або системі Moodle.

Критерії оцінювання

Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Бали рейтингу	Максимальна кількість балів
1. Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях		
Критерії оцінювання	5 балів	
студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.		5

Захист прав людини та публічна влада

студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	4
студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	3
студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.	2
студент частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.	1
студент не готовий до заняття.	0
2. Самостійна робота студентів (СРС)	
Критерії оцінювання	
20	
Самостійна робота (тестування за результатами виконаних самостійних робіт)	
Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі (виконанні залікового модулю, на іспиті).	
3. Індивідуальна робота студентів (ІНДР)	
Критерії оцінювання	
10 балів	
▪ робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі	9-10
▪ робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог	6-8
▪ робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог	1-5
▪ робота не виконана або не захищена.	0
4. Модульний контроль	
Критерії оцінювання	
35 балів	
1. Перший рівень (10 завдань) – завдання із вибором відповіді – тестові завдання.	
Завдання із вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо в картці тестування записана правильна відповідь. За кожне правильно виконане завдання виставляється 0,5 бала. (максимально $10 \cdot 0,5 = 5$ балів).	
2. Другий рівень (6 завдань) – завдання з короткою відповіддю.	
Завдання з короткою відповіддю вважається виконаним правильно, якщо студент дав вірні визначення, посилання, тлумачення, короткі коментарі. За кожне правильно виконане завдання студенту виставляється 3 бали. (максимально $6 \cdot 3 = 18$ балів).	
3. Третій рівень (2 завдання) – завдання з розгорнутою відповіддю (повне обґрунтування відповіді).	
В цих завданнях потрібно зробити послідовні, логічні пояснення, необхідні посилання, вказати факти, з яких випливає те чи інше твердження. Якщо потрібно, то слід проілюструвати думки схемами, графіками, таблицями. Оцінювання завдань третього рівня 6 балів (максимально $2 \cdot 6 = 12$ балів).	

Захист прав людини та публічна влада

Поточний та модульний контроль				РАЗОМ – 100 балів
Семінарські заняття (35 балів)	Індивідуальна робота студента (ІНДР) (10 балів)	Самостійна робота студентів (20 балів)	Модульний контроль (35 балів)	
<i>100 балів</i>				

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти за результатами підсумкового контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Залік
		Екзамен, диференційований залік		
A	90 – 100	5	відмінно	зараховано
B	81 – 89	4	дуже добре	
C	71 – 80		добре	
D	61 – 70	3	задовільно	
E	51 – 60		достатньо	
FX (F)	0 – 50	2	незадовільно	незараховано

Питання до підсумкового контролю знань	1. Права людини: сучасне розуміння у світовій доктрині. 2. Поняття публічного управління, суб'єкти та механізм публічного управління. 3. Зв'язаність публічної влади основними правами і свободами людини 4. Принципи публічного управління, що стосуються забезпечення прав громадян 5. Гарантії реалізації та захисту прав людини у сфері публічного управління. 6. Адміністративно-правовий механізм забезпечення права на свободу думки, зібрань, об'єднань і преси. 7. Верховенство права та вимоги належної правової процедури. 8. Правотворчість та забезпечення прав і свобод громадян у публічному управлінні 9. Забезпечення доступу громадян до публічної інформації, як засіб захисту прав у публічному управлінні. 10. Засоби захисту прав громадян у публічному управлінні. 11. Право громадян на звернення та його забезпечення. 12. Надання правової допомоги громадянам у публічному управлінні. 13. Адміністративне оскарження дій і рішень органів та посадових осіб публічної адміністрації. 14. Петиції в механізмі захисту прав громадян у сфері публічного управління. 15. Адміністративна юстиція в механізмі захисту прав громадян у сфері публічного управління. 16. Державний контроль в системі засобів захисту прав людини у сфері публічного управління.

Захист прав людини та публічна влада

	17. Громадський контроль та його значення в системі засобів захисту прав людини у сфері публічного управління. 18. Підготовка та перепідготовка публічних службовців 19. Антикорупційне законодавство та його вплив на рівень захисту прав і свобод громадян 20. Уповноважений ВРУ в механізмі захисту прав громадян у сфері публічного управління. 21. Органи прокуратури в механізмі захисту прав громадян у сфері публічного управління. 22. Дисциплінарна та адміністративна відповідальність посадових осіб органів публічного управління. 23. Міжнародно-правові гарантії щодо захисту прав людини у сфері публічного управління. 24. Захист прав людини у сфері публічного управління шляхом звернення до Європейського суду з прав людини. 25. Відшкодування шкоди за незаконні дії владних суб'єктів
Дотримання умов доброчесності	Академічна доброчесність: Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти в частині НДР будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагиату чи обману. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Принципи доброчесності в Університеті та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями Центру забезпечення якості освіти Львівського національного університету імені Івана Франка. Сайт НАЗЯВО: https://naqa.gov.ua/ Центру забезпечення якості освіти ЛНУ: http://education-quality.lnu.edu.ua/accreditation/university-documents/ Онлайн курс «Академічна доброчесність» викладений за посиланням: https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/.
Навчання іноземною мовою	У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються матеріали та джерела англійською мовою. Враховуючи студентоцентричний підхід, за бажанням здобувачів вищої освіти, допускається вивчення матеріалу за допомогою англomовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.
Позааудиторні заняття	Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо (за активну участь отримують додаткові бали). У рамках неформальної освіти здобувачі можуть самостійно проходити курси на онлайн платформах за темами навчальної дисципліни, що буде враховуватися при оцінюванні аудиторної та самостійної роботи здобувача.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості викладання курсу буде надано по завершенню навчальної дисципліни.

СХЕМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)*	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
Згідно з розкладом	Тема 1. Права людини: сучасне розуміння у світовій доктрині. 1. Історія становлення та сучасне розуміння прав людини. 2. Права і свободи людини та громадянина. Природа прав людини. 3. Основоположні права і свободи людини. Класифікація прав людини. 4. Права людини та проблема поширення знання про права людини. Права і свободи людини в механізмі забезпечення балансу суспільних інтересів.	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	2 год	До семінарського заняття 1 Згідно з розкладом
Згідно з розкладом	Тема 2. Загальні положення про права людини та умови їх захисту в сучасній державі. 1. Поняття конституційного статусу людини та громадянина. Права людини як основний елемент конституційного-правового статусу людини і громадянина. 2. Система прав і свобод людини. Природні права людини та їх закріплення в конституційному законодавстві. 3. Основні міжнародні документи з прав людини. 4. Принципи конституційного статусу людини. Невід'ємність та невідчужуваність конституційних прав і свобод людини. Принцип рівності та форми його гарантування. 5. Права людини в конституційному законодавстві України. 6. Гарантії конституційних прав і свобод людини і громадянина. Конституційний захист прав людини.	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	2 год	До семінарського заняття 1 Згідно з розкладом
Згідно з розкладом	Семінарське заняття 1. Тема 1. Права людини: сучасне розуміння у світовій доктрині. <i>Питання для самопідготовки:</i> 1. Історія становлення та сучасне розуміння прав людини. 2. Права і свободи людини та громадянина. Природа прав людини. 3. Основоположні права і свободи людини. Класифікація прав людини. 4. Права людини та проблема поширення знання про права людини. Права і свободи людини в механізмі забезпечення балансу суспільних інтересів. Тема 2. Загальні положення про права людини та умови їх захисту в сучасній державі. <i>Питання для самопідготовки:</i> 1. Поняття конституційного статусу людини та громадянина. Права людини як основний елемент конституційного-правового статусу людини і громадянина. 2. Система прав і свобод людини. Природні права людини та їх закріплення в конституційному законодавстві. 3. Основні міжнародні документи з прав людини.	Семінарське заняття Самостійна робота	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Питання для обговорення та самопідготовки Есе. Презентації. Тести. Кейси. Управлінські ситуації. Дебати. Групові обговорення. 2 год	Згідно з розкладом

Захист прав людини та публічна влада

	4. Принципи конституційного статусу людини. Невід'ємність та невідчужуваність конституційних прав і свобод людини. Принцип рівності та форми його гарантування. 5. Права людини в конституційному законодавстві України. 6. Гарантії конституційних прав і свобод людини і громадянина. Конституційний захист прав людини.				
Згідно з розкладом	Тема 3. Основи загальної теорії прав і свобод людини і громадянина. 1. Типологія прав людини. Співвідношення понять права, свободи, інтереси людини. 2. Особисті права людини та їх нормативне регулювання. Загальна характеристика особистих прав людини. 3. Соціальні та трудові права людини. 4. Політичні та економічні права людини.	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	2 год	Згідно з розкладом.
Згідно з розкладом	Тема 4. Обмеження прав і свобод особи. Обмеження прав людини та верховенство права. 1. Обмеження прав людини. Види обмежень прав і свобод людини та громадянина в Україні. 2. Принципи обмеження прав і свобод людини та громадянина. 3. Прояви обмеження прав і свобод людини і громадянина. а) Обмеження загального характеру. б) Обмеження основних прав в умовах надзвичайного стану. в) Обмеження основних прав і свобод, обумовлені особливостями основного статусу окремих категорій громадян та їх відносин з державою.	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	2 год	До семінарського заняття 2 Згідно з розкладом
Згідно з розкладом	Семінарське заняття 2. Тема 4. Обмеження прав і свобод особи. Обмеження прав людини та верховенство права. <i>Питання для самопідготовки:</i> 1. Обмеження прав людини. Види обмежень прав і свобод людини та громадянина в Україні. 2. Принципи обмеження прав і свобод людини та громадянина. 3. Прояви обмеження прав і свобод людини і громадянина. а) Обмеження загального характеру. б) Обмеження основних прав в умовах надзвичайного стану. в) Обмеження основних прав і свобод, обумовлені особливостями основного статусу окремих категорій громадян та їх відносин з державою.	Семінарське заняття Самостійна робота	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Питання для обговорення та самопідготовк Есе. Презентації. Тести. Кейси. Управлінські ситуації. Дебати. Групові обговорення. 2 год	Згідно з розкладом
Згідно з розкладом	Тема 5. Дискримінація як порушення прав людини. 1. Дискримінація як форма порушення прав людини. 2. Пряма дискримінація та непряма дискримінація. 3. Види дискримінації заборонені в українському законодавстві. Основні законодавчі акти про заборону дискримінації.	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	4 год	До семінарського заняття 3 Згідно з розкладом

Захист прав людини та публічна влада

	4. Інші види дискримінації. 5. Дії, які не вважаються дискримінацією. 6. Відповідальність за порушення законодавства про запобігання та протидію дискримінації.				
Згідно з розкладом	Тема 6. Гарантії реалізації та захисту прав людини у сфері публічного управління. 1. Роль і значення гарантій прав і свобод особи. 2. Система гарантій прав і свобод людини. 3. Загальносоціальні гарантії забезпечення реалізації конституційних прав і свобод. 4. Спеціальні (юридичні) гарантії забезпечення реалізації конституційних прав і свобод.	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	2 год	До семінарського заняття 3 Згідно з розкладом
Згідно з розкладом	Семінарське заняття 3. Тема 5. Дискримінація як порушення прав людини. <i>Питання для самопідготовки:</i> 1. Дискримінація як форма порушення прав людини. 2. Пряма дискримінація та непряма дискримінація. 3. Види дискримінації заборонені в українському законодавстві. Основні законодавчі акти про заборону дискримінації. 4. Інші види дискримінації. 5. Дії, які не вважаються дискримінацією. 6. Відповідальність за порушення законодавства про запобігання та протидію дискримінації. Тема 6. Гарантії реалізації та захисту прав людини у сфері публічного управління. <i>Питання для самопідготовки:</i> 1. Роль і значення гарантій прав і свобод особи. 2. Система гарантій прав і свобод людини. 3. Загальносоціальні гарантії забезпечення реалізації конституційних прав і свобод. 4. Спеціальні (юридичні) гарантії забезпечення реалізації конституційних прав і свобод.	Семінарське заняття Самостійна робота	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Питання для обговорення, управлінські ситуації, кейси 2 год	Згідно з розкладом
Згідно з розкладом	Тема 7. Належна адміністративна процедура та права людини. 1. Законодавство про адміністративну процедуру. Основні положення та вимоги Закону України «Про адміністративну процедуру». 2. Предмет регулювання та сфера дії Закону «Про адміністративну процедуру». 3. Адміністративна процедура. Принципи адміністративної процедури.	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	2 год	До семінарського заняття 4, Згідно з розкладом
Згідно з розкладом	Семінарське заняття 4. Тема 7. Належна адміністративна процедура та права людини. <i>Питання для самопідготовки:</i> 1. Законодавство про адміністративну процедуру. Основні положення та вимоги Закону України «Про адміністративну процедуру».	Семінарське заняття Самостійна робота	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Питання для обговорення, управлінські ситуації, кейси 2 год	Згідно з розкладом

Захист прав людини та публічна влада

	2. Предмет регулювання та сфера дії Закону «Про адміністративну процедуру». 3. Адміністративна процедура. Принципи адміністративної процедури.				
Згідно з розкладом	Тема: 8. Механізм адміністративно-правового захисту прав громадян. 1. Механізм адміністративно-правового захисту прав громадян. 2. Адміністративно-правовий механізм забезпечення права на свободу думки, зібрань, об'єднань і преси. Право на зібрання та проблеми його захисту. 3. Забезпечення доступу громадян до інформації та умови її належного використання. Контроль за забезпеченням доступу до публічної інформації. 4. Петиції в механізмі захисту прав громадян у сфері публічного управління. 5. Застосування положень рішень Європейського суду в публічному адмініструванні. 6. Верховенство права та вимоги належної правової процедури. 7. Засоби захисту прав громадян у публічному управлінні. Право громадян на звернення та його забезпечення. 8. Адміністративне оскарження дій і рішень органів та посадових осіб публічної адміністрації. 9. Адміністративна юстиція в механізмі захисту прав громадян у сфері публічного управління. Забезпечення захисту прав громадян у публічному управлінні шляхом оскарження до суду.	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	2 год	До семінарського заняття 5 Згідно з розкладом
Згідно з розкладом	Семінарське заняття 5. Тема: 8. Механізм адміністративно-правового захисту прав громадян. <i>Питання для самопідготовки:</i> 1. Адміністративно-правовий механізм забезпечення права на свободу думки, зібрань, об'єднань і преси. Право на зібрання та проблеми його захисту. 2. Забезпечення доступу громадян до інформації та умови її належного використання. Контроль за забезпеченням доступу до публічної інформації. 3. Петиції в механізмі захисту прав громадян у сфері публічного управління. 4. Застосування положень рішень Європейського суду в публічному адмініструванні. 5. Засоби захисту прав громадян у публічному управлінні. Право громадян на звернення та його забезпечення. 6. Адміністративне оскарження дій і рішень органів та посадових осіб публічної адміністрації. 7. Адміністративна юстиція в механізмі захисту прав громадян у сфері публічного управління. Забезпечення захисту прав громадян у публічному управлінні шляхом оскарження до суду.	Семінарське заняття Самостійна робота	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для мозкового штурму. Питання для обговорення, управлінські ситуації, кейси, тести, презентації. 2 год	Згідно з розкладом
Згідно з розкладом	Тема 9. Засоби захисту прав громадян у публічному управлінні. Право громадян на звернення та його забезпечення. 1. Адміністративно-правові засоби захисту прав людини і громадянина: а) конституційне право особи на звернення і оскарження;	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	4 год	До семінарського заняття 6 Згідно з розкладом.

Захист прав людини та публічна влада

	б) судовий захист і контроль; в) діяльність органів прокуратури та представництво інтересів особи прокурором в адміністративному судочинстві. 2. Способи оскарження рішень, дій та бездіяльності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у досудовому порядку шляхом звернення до: а) вищестоящого в порядку відомчої підлеглості органу; б) вищестоящої посадової чи службової особи. 3. Право особи на звернення та оскарження.				
Згідно з розкладом	Тема 10. Адміністративне оскарження дій і рішень органів та посадових осіб публічної адміністрації. 1. Адміністративне оскарження як спосіб захисту прав громадян у діяльності органів публічної адміністрації. 2. Основні засади й особливості оскарження в діяльності органів публічної адміністрації. 3. Адміністративний порядок оскарження рішень, дій та бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації.	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	2 год	До семінарського заняття 6, Згідно з розкладом.
Згідно з розкладом	Семінарське заняття 6. Тема 9. Засоби захисту прав громадян у публічному управлінні. Право громадян на звернення та його забезпечення. <i>Питання для самопідготовки:</i> 1. Адміністративно-правові засоби захисту прав людини і громадянина: а) конституційне право особи на звернення і оскарження; б) судовий захист і контроль; в) діяльність органів прокуратури та представництво інтересів особи прокурором в адміністративному судочинстві. 2. Способи оскарження рішень, дій та бездіяльності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у досудовому порядку шляхом звернення до: а) вищестоящого в порядку відомчої підлеглості органу; б) вищестоящої посадової чи службової особи. 3. Право особи на звернення та оскарження. Тема 10. Адміністративне оскарження дій і рішень органів та посадових осіб публічної адміністрації. <i>Питання для самопідготовки:</i> 1. Адміністративне оскарження як спосіб захисту прав громадян у діяльності органів публічної адміністрації. 2. Основні засади й особливості оскарження в діяльності органів публічної адміністрації.	Семінарське заняття Самостійна робота	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для мозкового штурму. Питання для обговорення, управлінські ситуації, кейси, тести, презентації. 2 год	Згідно з розкладом

Захист прав людини та публічна влада

	3. Адміністративний порядок оскарження рішень, дій та бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації.				
Згідно з розкладом	Тема 11. Контроль та відповідальність в системі засобів захисту прав людини у сфері публічного управління. 1. Державний контроль в системі засобів захисту прав людини у сфері публічного управління. 2. Громадський контроль та його значення в системі засобів захисту прав людини у сфері публічного управління. 3. Відповідальність у публічному управлінні. Види відповідальності у публічному управлінні. 4. Дисциплінарна та адміністративна відповідальність посадових осіб органів публічного управління. 5. Відшкодування шкоди за незаконні дії владних суб'єктів.	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	2 год	До семінарського заняття 7, Згідно з розкладом
Згідно з розкладом	Тема 12. Громадський контроль та його значення в системі засобів захисту прав людини у сфері публічного управління. 1. Сутність громадського контролю за діяльністю органів публічного управління. 2. Принципи громадського контролю та співпраці державної влади та структур громадянського суспільства. 3. Основні форми громадського контролю з боку громадян, які закріплені в Конституції України: а) здатність здійснювати громадський контроль через публічні заходи (мирні без зброї збори, мітинги, демонстрації, пікетування); б) у процесі реалізації права громадян на створення громадських об'єднань, громадських рад).	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	2 год	До семінарського заняття 7, Згідно з розкладом
Згідно з розкладом	Семінарське заняття 7. Тема 11. Контроль та відповідальність в системі засобів захисту прав людини у сфері публічного управління. <i>Питання для самопідготовки:</i> 1. Державний контроль в системі засобів захисту прав людини у сфері публічного управління. 2. Громадський контроль та його значення в системі засобів захисту прав людини у сфері публічного управління. 3. Відповідальність у публічному управлінні. Види відповідальності у публічному управлінні. 4. Дисциплінарна та адміністративна відповідальність посадових осіб органів публічного управління. 5. Відшкодування шкоди за незаконні дії владних суб'єктів.	Семінарське заняття Самостійна робота	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Завдання для мозкового штурму. Питання для обговорення, управлінські ситуації, кейси, тести, презентації. 2 год	Згідно з розкладом

Захист прав людини та публічна влада

	Тема 12. Громадський контроль та його значення в системі засобів захисту прав людини у сфері публічного управління. <i>Питання для самопідготовки:</i> 1. Сутність громадського контролю за діяльністю органів публічного управління. 2. Принципи громадського контролю та співпраці державної влади та структур громадянського суспільства. 3. Основні форми громадського контролю з боку громадян, які закріплені в Конституції України: а) здатність здійснювати громадський контроль через публічні заходи (мирні без зброї збори, мітинги, демонстрації, пікетування); б) у процесі реалізації права громадян на створення громадських об'єднань, громадських рад).				
Згідно з розкладом	Тема 13. Дисциплінарна та адміністративна відповідальність посадових осіб органів публічного управління. 1. Дисципліна в публічному управлінні. Засоби забезпечення дотримання законності і державної дисципліни. 2. Дисциплінарна відповідальність. 3. Особливість дисциплінарної відповідальності державних службовців. 4. Дисциплінарні стягнення. 5. Адміністративна відповідальність. 6. Підстави адміністративної відповідальності посадових осіб і державних службовців.	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	2 год	До модульного контролю Згідно з розкладом
Згідно з розкладом	Тема 14. Права людини в умовах конфліктів. 1. Права людини в умовах конфліктів. 2. Захист прав людини в умовах збройного конфлікту. 3. Права людини в умовах воєнного стану. 4. Позитивні зобов'язання держави стосовно прав людини в умовах збройного конфлікту та його наслідків.	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Контроль виконання ІНДЗ. Опрацювати перелік питань для підсумкового контролю 2 год	До модульного контролю Згідно з розкладом
Згідно з розкладом	Семінарське заняття № 8 Модульний контроль	Модульний контроль	Список основної літератури Засоби діагностики знань та умінь студентів з навчальної дисципліни	2 год	Згідно з розкладом

СХЕМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (заочна форма навчання)

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)*	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
Згідно з розкладом	Тема 1. Права людини: сучасне розуміння у світовій доктрині. 1. Історія становлення та сучасне розуміння прав людини. 2. Права і свободи людини та громадянина. Природа прав людини. 3. Основоположні права і свободи людини. Класифікація прав людини. 4. Права людини та проблема поширення знання про права людини. Права і свободи людини в механізмі забезпечення балансу суспільних інтересів.	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	2 год	До семінарського заняття 1 Згідно з розкладом
Згідно з розкладом	Тема 2. Загальні положення про права людини та умови їх захисту в сучасній державі. 1. Поняття конституційного статусу людини та громадянина. Права людини як основний елемент конституційного-правового статусу людини і громадянина. 2. Система прав і свобод людини. Природні права людини та їх закріплення в конституційному законодавстві. 3. Основні міжнародні документи з прав людини. 4. Принципи конституційного статусу людини. Невід'ємність та невідчужуваність конституційних прав і свобод людини. Принцип рівності та форми його гарантування. 5. Права людини в конституційному законодавстві України. 6. Гарантії конституційних прав і свобод людини і громадянина. Конституційний захист прав людини.	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	2 год	До семінарського заняття 1 Згідно з розкладом
Згідно з розкладом	Семінарське заняття 1. Тема 1. Права людини: сучасне розуміння у світовій доктрині. <i>Питання для самопідготовки:</i> 1. Історія становлення та сучасне розуміння прав людини. 2. Права і свободи людини та громадянина. Природа прав людини. 3. Основоположні права і свободи людини. Класифікація прав людини. 4. Права людини та проблема поширення знання про права людини. Права і свободи людини в механізмі забезпечення балансу суспільних інтересів. Тема 2. Загальні положення про права людини та умови їх захисту в сучасній державі. <i>Питання для самопідготовки:</i> 1. Поняття конституційного статусу людини та громадянина. Права людини як основний елемент конституційного-правового статусу людини і громадянина. 2. Система прав і свобод людини. Природні права людини та їх закріплення в конституційному законодавстві. 3. Основні міжнародні документи з прав людини.	Семінарське заняття Самостійна робота	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Питання для обговорення та самопідготовки Есе. Презентації. Тести. Кейси. Управлінські ситуації. Дебати. Групові обговорення. 2 год	Згідно з розкладом

Захист прав людини та публічна влада

	4. Принципи конституційного статусу людини. Невід'ємність та невідчужуваність конституційних прав і свобод людини. Принцип рівності та форми його гарантування. 5. Права людини в конституційному законодавстві України. 6. Гарантії конституційних прав і свобод людини і громадянина. Конституційний захист прав людини.				
Згідно з розкладом	Тема 3. Основи загальної теорії прав і свобод людини і громадянина. 1. Типологія прав людини. Співвідношення понять права, свободи, інтереси людини. 2. Особисті права людини та їх нормативне регулювання. Загальна характеристика особистих прав людини. 3. Соціальні та трудові права людини. 4. Політичні та економічні права людини.	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	2 год	Згідно з розкладом.
Згідно з розкладом	Семінарське заняття 2. Тема 3. Основи загальної теорії прав і свобод людини і громадянина. <i>Питання для самопідготовки:</i> 1. Типологія прав людини. Співвідношення понять права, свободи, інтереси людини. 2. Особисті права людини та їх нормативне регулювання. Загальна характеристика особистих прав людини. 3. Соціальні та трудові права людини. 4. Політичні та економічні права людини.	Семінарське заняття Самостійна робота	Список основної літератури Інтернет-ресурси	Питання для обговорення та самопідготовки Есе. Презентації. Тести. Кейси. Управлінські ситуації. Дебати. Групові обговорення. 2 год	Згідно з розкладом.
Згідно з розкладом	Тема 4. Обмеження прав і свобод особи. Обмеження прав людини та верховенство права. 1. Обмеження прав людини. Види обмежень прав і свобод людини та громадянина в Україні. 2. Принципи обмеження прав і свобод людини та громадянина. 3. Прояви обмеження прав і свобод людини і громадянина. а) Обмеження загального характеру. б) Обмеження основних прав в умовах надзвичайного стану. в) Обмеження основних прав і свобод, обумовлені особливостями основного статусу окремих категорій громадян та їх відносин з державою.	Лекція	Список основної літератури Інтернет-ресурси	2 год	До семінарського заняття 2 Згідно з розкладом
Згідно з розкладом	Семінарське заняття 3. Модульний контроль	Модульний контроль	Список основної літератури Інтернет-ресурси Засоби діагностики знань та умінь студентів з навчальної дисципліни	Заліковий модуль 2 год	Згідно з розкладом